

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 13/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 20ης Ιανουαρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικηφόρος Κανιούρας, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός,
Ευστράτιος Συνοίκης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αρ. ερωτ.: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.400/180/122211/ΙΒ/9-10-2012 έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Υποθέσεων -Τμήμα Ε'- της Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (ήδη Παιδείας και Θρησκευμάτων).

Περίληψη ερωτημ.: Ερωτάται, αν ο διατελέσας Γενικός Πρόξενος του Ελληνικού Προξενείου στην πόλη Ντύσσελντορφ Γερμανίας, ο οποίος διαχειρίσθηκε, χωρίς τα απαιτούμενα νόμιμα δικαιολογητικά, ορισμένο χρηματικό ποσό προερχόμενο από σύμβαση δανείου, που συνήψε το έτος 2004 ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Δημοκρατίας μετά του Δήμου της ανωτέρω πόλης, καθίσταται υπόλογος διαχείρισης δημοσίου χρήματος για το ανωτέρω ποσό.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Από το έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό του υποβληθέντος ερωτήματος:

Με το Α.Π.Φ. 550.1/5/ΑΣ 673/29-9-2004 έγγραφο του Γενικού Προξένου στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Ντύσσελντορφ Γερμανίας, γνωστοποιήθηκε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, (ήδη Παιδείας και Θρησκευμάτων), η ανάγκη διεξαγωγής εργασιών πυρασφάλειας και αναμόρφωσης του υπόστεγου αθλοπαιδιών του Ελληνικού Λυκείου της ως άνω πόλης. Για τη χρηματοδότηση των εργασιών προτεινόταν οι εξής, εναλλακτικές, λύσεις:

α) Έκδοση χρηματικού εντάλματος ύψους 350.000,00 ευρώ από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, με υπόλογο τη Διευθύντρια του Λυκείου.

β) Χρηματοδότηση του ίδιου ποσού από το Δήμο του Ντύσσελντορφ, με σταδιακή αποπληρωμή μέσω του ενοικίου του Ελληνικού Λυκείου .

Η Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΔΙ.Π.Ο.Δ.Ε.), με το με αριθμ.πρωτ. Φ.821/2891Κ/107014/Ζ1/12-11-2004 έγγραφο της, με υπογραφή Γενικού Γραμματέα, ενημέρωσε το Γενικό Προξενείο ότι το Υπουργείο Παιδείας δύναται να διαθέσει, για την εκτέλεση των ως άνω εργασιών, το ποσό των 100.000,00 ευρώ από τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, αποδεχόμενο, κατά τα λοιπά, όπως το υπόλοιπο αναγκαίο ποσό χρηματοδοτηθεί από το Δήμο του Ντύσσελντορφ, με σταδιακή αποπληρωμή μέσω του ενοικίου του Ελληνικού Λυκείου.

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών (ΔΙ.Π.Ε.Ε.) του Υπουργείου, με την αριθμ. πρωτ. 134965/ΣΤ1/26-11-2004 απόφασή της, ενέκρινε την επιχορήγηση του Ελληνικού Λυκείου Ντύσσελντορφ με 101.520,00 ευρώ, για την εκτέλεση των ως άνω εργασιών, με υπόλογο τη Διευθύντρια του Λυκείου.

Παρά το ανωτέρω έγγραφο της ΔΙ.Π.Ο.Δ.Ε., για την εξασφάλιση του υπολειπομένου, ως αναγκαίου, ποσού των 250.000 ευρώ με δανειακή σύμβαση, στις 27-12-2004 συνήφθη, τελικά, σύμβαση δανείου ύψους 350.000,00 ευρώ, μεταξύ του Γενικού Πρόξενου στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Ντύσσελντορφ, ως εκπροσώπου της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Δήμου του Ντύσσελντορφ, με συμφωνηθείσα αντιπαροχή χρήσης, για την οποία η Ελληνική Δημοκρατία υπεχρεούτο να καταβάλλει μηνιαίως, από 1-5-2005, μέχρι την πλήρη εξόφληση της

συνολικής οφειλής των 350.000,00 €, το ποσόν 3.585,60 € (άρθρο IV της ως άνω σύμβασης).

Το ποσό των 350.000,00 ευρώ κατατέθηκε σε λογαριασμό του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στο Ντύσσελντορφ, που ετηρείτο στην Εμπορική Τράπεζα της πόλης αυτής, με διαχειριστή των χρημάτων του λογαριασμού το Γενικό Πρόξενο.

Μετά από πρόταση της Δ/νσης Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (ως εν τω μεταξύ είχε μετονομασθεί) και με αφορμή το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.Λυκ.Ντυσ./2311-2380 π.ε./21-1-2010 έγγραφο του Συντονιστή Β'θμιας Εκπ/σης Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, ορίστηκαν Οικονομικοί Επιθεωρητές για τη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου στο Συντονιστικό Γραφείο Δ.Ε. στο Ντύσσελντορφ, οι οποίοι, κατά τον έλεγχο που διενήργησαν, διαπίστωσαν ότι από τη διαχείριση του δανείου του ποσού των 350.000,00 ευρώ δεν βρέθηκαν τα νόμιμα δικαιολογητικά για ποσό 46.010,79 ευρώ.

Κατόπιν των ανωτέρω, οι Οικονομικοί Επιθεωρητές απηύθυναν στον διατελέσαντα κατά το κρίσιμο διάστημα Γενικό Πρόξενο του Ελληνικού Προξενείου στο Ντύσσελντορφ το υπ' αριθμ. πρωτ. 4461/20-9-2010 σημείωμα ελέγχου του άρθρου 20 του Συντάγματος, καλώντας τον να παράσχει εξηγήσεις. Ο εν λόγω Γενικός Πρόξενος υπέβαλε τις απόψεις του με το από 4-10-2010 έγγραφό του, αποδεχόμενος ότι διαχειρίστηκε το ποσόν της ως άνω δανειακής σύμβασης με την πεποίθηση ότι δεν είναι υπόλογος.

Εν τέλει οι Οικονομικοί Επιθεωρητές υπέβαλαν στο Υπουργείο Παιδείας την από 10-11-2010, υπ' αριθμ. πρωτ. 10206, πορισματική έκθεση αυτών, με την οποία ζήτησαν να υποβληθεί ερώτημα, σχετικά με το αν ο εν λόγω Γενικός Πρόξενος, διαχειρισθείς το προαναφερόμενο ποσόν των 46.010,79 ευρώ χωρίς τα νόμιμα δικαιολογητικά, καθίσταται υπόλογος διαχείρισης δημοσίου χρήματος, προκειμένου να προβούν σε καταλογισμό των χρηματικών αναλήψεων, οι οποίες στερούνται αντίστοιχων παραστατικών στοιχείων και, σύμφωνα με το νόμο 2362/1995 «περί Δημοσίου Λογιστικού», θεωρούνται έλλειμμα.

Κατόπιν των ανωτέρω υπεβλήθη το εν θέματι ερώτημα .

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A. Στα άρθρα 21, 26 παρ. 1 και 2, 54 παρ. 1 και 3, 56 παρ. 1 και 3 και 86 παρ. 1 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 247), ορίζονται μεταξύ άλλων, αντιστοίχως, τα εξής:

1) Άρθρο 21. «1. Ανάλυση υποχρέωσης είναι η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έναντι τρίτων (νομική δέσμευση).

2. Πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης απαιτείται σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη ή του κατά νόμο εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση (δημοσιονομική δέσμευση).....».

2) Άρθρο 26 «1. Οι δαπάνες του Δημοσίου ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και εντέλλονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, βάσει νόμιμων δικαιολογητικών που αποστέλλονται από τους διατάκτες, και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του Δημοσίου.

Τα απαιτούμενα κατά κατηγορία δαπάνης δικαιολογητικά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: α) προβλέπεται από διάταξη νόμου και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση.

Κανονική είναι η δαπάνη, εφόσον έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.....».

3) Άρθρο 54. «1. Δημόσιος υπόλογος είναι όποιος διαχειρίζεται, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται από το νόμο δημόσιος υπόλογος.....»

3. Οι δημόσιοι υπόλογοι υπάγονται στον έλεγχο και εποπτεία :

α) Του Υπουργού Οικονομικών, εξαιρουμένων των υπολόγων των διαχειρίσεων χρηματικού και υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.....

β) Του οικείου διατάκτη.

γ) Του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν γι' αυτό.....».

4) Άρθρο 56. «1. Έλλειμμα δημοσίου υπολόγου είναι οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων, αξιών και υλικού που διαπιστώνεται με τη νόμιμη διαδικασία στη διαχείρισή του, καθώς και οποιαδήποτε άλλη κατάσταση διαχείρισεως που θεωρείται έλλειμμα από το νόμο .

Ως έλλειμμα θεωρείται και κάθε πληρωμή που:

α)β) Έγινε χωρίς τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις δικαιολογητικά.....

3. Το έλλειμμα που παρουσιάζουν οι δημόσιοι υπόλογοι, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, (αφορά σε περιπτώσεις πληρωμής μη νόμιμων δαπανών) **καταλογίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση από τους διαπιστώσαντες αυτό οικείους διατάκτες και επιθεωρητές. Σε κάθε περίπτωση καταλογίζεται επίσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο** το αργότερο εντός δέκα (10) ετών από της υποβολής σε αυτό των δικαιολογητικών απόδοσης λογαριασμού της διαχείρισής τους.....».

5) Άρθρο 86. «1. Καμία χρηματική απαίτηση του δημοσίου δεν υπόκειται σε παραγραφή πριν να βεβαιωθεί πράγματι προς είσπραξη ως δημόσιο έσοδο στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.....(βεβαίωση εν στενή εννοία). Ο κανόνας αυτός δεν αλλοιώνεται από την τυχόν βραδεία τοιαύτη βεβαίωση».

Β. Στο άρθρο 25 παρ. 2 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ Α' 189) «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον "Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου», όπως ίσχυε μέχρι τη δημοσίευση του καταργήσαντος αυτό άρθρου 109 του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ 52 Α' /28-2-2013), ορίζεται ότι:

«2. Οι δημόσιοι υπόλογοι είναι πάντες οι δημόσιοι λειτουργοί οι εντεταλμένοι την είσπραξιν εσόδων ή την πληρωμήν εξόδων του Κράτους, και καθόλου οι οπωσδήποτε έστω και άνευ νομίμου εξουσιοδοτήσεως διαχειριζόμενοι χρήματα αξίας

ή υλικόν, ανήκοντα εις το Κράτος ως και πας άλλος εκ του νόμου θεωρούμενος ως δημόσιος υπόλογος».

Γ. Στο άρθρο 98 παρ. 1 εδαφ. α' και γ' του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως:

α. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό.....

γ. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.

Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, κατά το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Στο άρθρο 21 του ν. 2362/1995 "περί δημοσίου λογιστικού" δίδεται ο ορισμός της έννοιας "ανάληψη υποχρέωσης", ως η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έναντι τρίτων (νομική δέσμευση), ενώ ορίζεται, επιπλέον, ότι πριν από κάθε ενέργεια, για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, απαιτείται σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη ή του κατά νόμου εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση (δημοσιονομική δέσμευση).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ως άνω νόμου, δαπάνη, η οποία προβλέπεται από το νόμο και καλύπτεται από πίστωση εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό, θεωρείται νόμιμη, προσέτι, δε και κανονική εφόσον έχει αναληφθεί νόμιμα, συνοδεύεται από τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.

2. Από τις διατάξεις των άρθρων 25 παρ. 2 του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 774/1980) και 54 και 56 του Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995), ερμηνευόμενες σε συμφωνία με τη διάταξη του άρθρου 98 παρ. 1γ' του Συντάγματος, στην οποία εμπεριέχεται η έννοια του «δημοσίου υπολόγου» ως συνταγματική έννοια και, συνακολούθως, ο κοινός νομοθέτης στερείται της

δυνατότητας να της προσδώσει διάφορο περιεχόμενο (Ολομ. Ελ. Συν. 439/2012, Πρακτικά Ολομ. Ελ. Συν. 6/2006 και 12/2010), συνάγεται ότι δημόσιος υπόλογος είναι όποιος διαχειρίζεται, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση (de facto υπόλογος), χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκουν στο δημόσιο, με την υποχρέωση της αυτούσιας ή καθ' υποκατάσταση επιστροφής τους ή της περαιτέρω διάθεσης τους για καθορισμένο δημόσιο σκοπό, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται, ένεκα της φύσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, από ειδική διάταξη νόμου ως δημόσιος υπόλογος (ΟλομΕΛΣυν. 2325/2012, 1396, 1492/2000, 169/2003, 1244/1997 κ.ά.). Ως εκ τούτου, για τη θεμελίωση της ιδιότητας του υπολόγου αρκεί το πραγματικό γεγονός της διενέργειας διαχειριστικών πράξεων, το οποίο, ακόμα και αν λαμβάνει χώρα καθ' υπέρβαση των περιγραφομένων στο νόμο καθηκόντων του δημοσίου λειτουργού ή υπαλλήλου, τον καθιστά αφενός υπόχρεο σε λογοδοσία και αφετέρου υποκείμενο καταλογισμού, σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείμματος στη διαχείρισή του (ΟλομΕΛΣυν 753/2010).

3. Έλλειψη χρημάτων, που συνιστά διαχειριστικό έλλειμμα, νοείται η επί έλαττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας χρημάτων, που έπρεπε να υπάρχει, με βάση τα νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει στη δημόσια διαχείριση, καθώς και κάθε πληρωμή («ανοίκειος» πληρωμή), για τη διενέργεια της οποίας δεν τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία ή που βασίζεται σε μη νόμιμο τίτλο, αφού και σε αυτή την περίπτωση με την παράνομη εκταμίευση του χρήματος δημιουργείται ουσιαστικά έλλειμμα χρημάτων (ΟλομΕΛΣυν 753/2010, 2325/2012). Διαχειριστικά στοιχεία που δεν στηρίζονται σε νόμιμα και πλήρη δικαιολογητικά, δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν δύνανται να δικαιολογήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες (ΟλομΕΛΣυν 1037, 1039/1995, ΕΛΣυν 1/2007).

4. Για κάθε έλλειμμα, ο υπόλογος ευθύνεται κατ' αρχήν για κάθε πταίσμα, δηλαδή και για ελαφρά αμέλεια, η οποία μάλιστα τεκμαίρεται και απαλλάσσεται μόνον εάν ο ίδιος επικαλεσθεί και αποδείξει (νόθος αντικειμενική ευθύνη) ότι καμία απολύτως υπαιτιότητα, ως προς την επέλευσή τους, δεν τον βαρύνει, δηλαδή μόνο εάν επικαλεσθεί και αποδείξει ότι προέβη σε όλες τις νόμιμες ενέργειες και εκπλήρωσε όλες τις οριζόμενες από τις οικείες διατάξεις υποχρεώσεις και, επομένως, ότι καμιά απολύτως υπαιτιότητα ούτε και στο βαθμό της ελαφράς αμέλειας ως προς την επέλευση του ελλείμματος δεν τον βαρύνει (Ολομ. Ελ. Συν. 108/1977,

1187/1988, 1912/1992, 23/2004, 169/2005, 2325/2012, 439/2012). Για τον καταλογισμό, δηλαδή, του υπολόγου αρκεί η διαπίστωση ελλείμματος στη διαχείριση του και δεν απαιτείται, επιπροσθέτως, η συνδρομή του δόλου ή της αμελείας του (Ολομ Ελ. Συν 1306/2001, 2325/2012), σε περίπτωση, δε, που η υπαιτιότητά του φθάνει μέχρι του βαθμού της βαριάς αμέλειας ή του δόλου, καταλογίζονται σε βάρος του, πέραν του ποσού του ελλείμματος, και οι εκάστοτε οριζόμενες από τις διατάξεις περί είσπραξης δημόσιων εσόδων προσαυξήσεις, που υπολογίζονται από την ημέρα που εξακριβώθηκε ότι έλαβε χώρα το έλλειμμα και αν τούτο είναι αδύνατο, από την ημέρα που ανακαλύφθηκε κατά την επιθεώρηση ή την παράδοση, απαλλάσσεται δε αυτός των προσαυξήσεων μόνο αν αποδείξει ότι το διαπιστωθέν έλλειμμα δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλειά του (ΟλομΕλΣυν 439, 2325/2012). Κρίσιμος χρόνος για τον καθορισμό των προσώπων που πρέπει να καταλογισθούν και την έκταση της ευθύνης τους είναι ο χρόνος δημιουργίας του ελλείμματος, διότι τότε γεννάται η υποχρέωση των υπευθύνων για την αποκατάστασή του και η σχετική αξίωση του οικείου νομικού προσώπου, στην οποία, άλλωστε, βασίζεται και η έκδοση της καταλογιστικής απόφασης (ΕλΣυν IV Τμ. 350/2008).

5. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου ως άνω νόμου (ν. 2362/1995) καμία χρηματική απαίτηση του Δημοσίου δεν παραγράφεται πριν να γίνει η εν στενή εννοία βεβαίωση αυτής από την αρμόδια υπηρεσία, ανεξαρτήτως της παρόδου χρονικού διαστήματος από τη γέννηση των χρεών μέχρι τη βεβαίωσή τους (βλ. και ΑΠ (Ποιν) 382/2011).

IV. Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται, σε σχέση προς το κρινόμενο ερώτημα, το ακόλουθο συμπέρασμα:

Ο διατελέσας κατά τον κρίσιμο χρόνο (2004) Γενικός Πρόξενος στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Ντύσσελντορφ Γερμανίας, με την υπογραφή δανειοληπτικής σύμβασης, ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Κράτους, κατόπιν της εγκριτικής απόφασης Φ.821/2891Κ/107014/Ζ1/12-11-2004 του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, ανέλαβε υποχρέωση (νομική δέσμευση), κατά την έννοια του άρθρου 21 παρ. 1 του ν. 2362/1995, σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, όπως, δε, ο ίδιος αποδέχεται, (βλ. τις από 4-10-2010 έγγραφες εξηγήσεις του), διαχειρίστηκε πράγματι το ποσόν της δανειακής σύμβασης, ύψους 350.000,00 €, - που κατατέθηκε σε λογαριασμό του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στην Εμπορική

Τράπεζα του Ντύσσελντορφ, του οποίου τη διαχείριση είχε ο ίδιος. Από το ποσό αυτό δεν δικαιολόγησε, με νόμιμα δικαιολογητικά (μη κανονική δαπάνη), την ανάληψη ποσού 46.010,79 €, το οποίο, εκ του νόμου, θεωρείται πλέον έλλειμμα.

Εφόσον, λοιπόν, ο ανωτέρω διαχειρίστηκε «εν τοις πράγμασι» χρήματα που ανήκαν στο ελληνικό δημόσιο, απέκτησε την ιδιότητα του de facto υπόλογου δημοσίου χρήματος, όπως η σχετική έννοια ερμηνεύθηκε ανωτέρω (υπό στοιχ. ΙΙΙ) και ευθύνεται σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την ύπαρξη και το βαθμό υπαιτιότητάς του, για την αναπλήρωση-αποκατάσταση του προκύψαντος ελλείμματος, άλλως τούτο θα πρέπει να καταλογιστεί (βεβαίωση εν ευρεία έννοια) σε βάρος του από το αρμόδιο εκ του νόμου όργανο –σε ύψος, βεβαίως, που προσδιορίζεται και από το βαθμό τυχόν υπαιτιότητάς του- κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις, σε συνδυασμό και με την αναφερθείσα νομολογία, με σκοπό την περαιτέρω βεβαίωση (υπό στενή έννοια) και την εισπραξη του ποσού που αντιστοιχεί στο έλλειμμα.

Κατόπιν των ανωτέρω το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επί του ανωτέρω ερωτήματος γνωμοδότησε, ομοφώνως, ως εξής: Ο διατελέσας Γενικός Πρόξενος στο Ελληνικό Προξενείο του Ντύσσελντορφ Γερμανίας, ως διαχειρισθείς «εν τοις πράγμασι», χρηματικό ποσό από σύμβαση δανείου, την οποία συνήψε το έτος 2004 ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Δημοκρατίας με το Δήμο του Ντύσσελντορφ, απέκτησε εκ του νόμου την ιδιότητα του υπόλογου και ευθύνεται για την αναπλήρωση-αποκατάσταση του προκύψαντος ελλείμματος. Εάν ο εν λόγω υπόλογος, κατόπιν προσκλήσεώς του, δεν προβεί στην αναπλήρωση-αποκατάσταση του ελλείμματος, αυτό θα πρέπει να του καταλογισθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Μαρούσι 4 -2-2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΑΝΙΟΥΡΑΣ

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ

Πάρεδρος ΝΣΚ